

WOJEWODA OPOLSKI

ul. Piastowska 14
45-081 Opole

Opole, 17 sierpnia 2026 r.
PS.I.431.1.22.2026.AKB2

**Pani
Dorota Jakubik
Dyrektor/Właścicielka
Domu Seniora Słoneczna Jesień Życia
Zwanowice 58A
49-300 Brzeg**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 2-3 i 11-12 czerwca 2026 r. przeprowadzono kontrolę kompleksową w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym oraz osobom w podeszłym wieku pn. Dom Seniora Słoneczna Jesień Życia w Zwanowicach¹ w zakresie standardu usług socjalno – bytowych, zgodności zatrudnienia pracowników Placówki z wymaganymi kwalifikacjami oraz przestrzegania praw mieszkańców.

Szczegółowe wyniki kontroli przedstawiono w protokole. W kontrolowanym obszarze działalność placówki oceniono **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W wyniku kontroli pozytywnie oceniono:

- 1) spełnienie wymogów standardu, określonych w art. 68 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 639)² w zakresie świadczenia usług socjalno – bytowych, za wyjątkiem opisanych w 3 punkcie lit. A protokołu i wymienionych w podsumowaniu protokołu nieprawidłowości w tym obszarze;
- 2) przestrzeganie praw mieszkańców Placówki, za wyjątkiem zapewniania poczucia bezpieczeństwa;

¹ Nazywana dalej Placówką,

² Nazywana dalej u.p.s.

- 3) wywiązywanie się przez podmiot prowadzący z większości wymaganych art. 68a pkt 1-3 u.p.s. i art. 68aa ust. 1 u.p.s. zobowiązań w zakresie prowadzenia dokumentacji mieszkańców, tablicy informacyjnej, dostępu do informacji oraz rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących osób przebywających w Placówce;
- 4) posiadanie przez 7 pracowników świadczących czynności opiekuńcze w Placówce wymaganych art. 68a pkt 4 u.p.s. kwalifikacji lub udokumentowanego co najmniej 2-letnie doświadczenia zawodowego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.

W trakcie kontroli stwierdzono:

1. Uchybienia:

- 1) w obszarze realizacji usług bytowych dotyczące zaniedbań w zakresie utrzymywania czystości w niektórych pomieszczeniach,
- 2) wynikające z wadliwie realizowanego obowiązku zawartego w art. 68a pkt 1 lit. e u.p.s., bowiem w części badanych umów stwierdzono brak kompletnych danych kontaktowych (adresów zamieszkania oraz numerów telefonów) najbliższej rodziny, opiekunów prawnych lub innych osób upoważnionych przez mieszkańców Placówki.

2. Nieprawidłowości:

1) kluczowe:

- a) w obszarze przestrzegania praw mieszkańców, stwierdzono niezapewnienie mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa, do którego gwarantowania Placówka jest zobowiązana na mocy art. 68 ust. 2 u.p.s., powyższy stan wynika z praktyki obsadzania jednoosobowych dyżurów nocnych,
- b) w obszarze zatrudnienia z uwagi na rażące niespełnienie wymogu dotyczącego minimalnego wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, o którym mowa w art. 68a pkt 5 w zw. z art. 68 ust. 1 pkt 1 u.p.s. Przy formalnym zezwoleniu na prowadzenie placówki dla 58 mieszkańców, rzeczywisty wskaźnik zatrudnienia osób wykonujących czynności opiekuńcze wyniósł łącznie 11,34 etatu,

podczas gdy minimalny próg ustawowy dla tej liczby miejsc wynosi 19 etatów;

2) znaczące:

- a) w obszarze realizacji usług bytowych określonych w art. 68 ust. 4 u.p.s., poprzez wyłączenie klatki schodowej z bieżącego użytkowania przez mieszkańców oraz personel;
- b) w zakresie nierealizowania zobowiązania wynikającego z art. 68 ust. 6 u.p.s. poprzez nie zapewnienie mieszkańcom posiłków dietetycznych, zgodnie ze wskazaniem lekarza,
- c) w zakresie realizacji usług opiekuńczych poprzez systematyczne wyznaczanie jednoosobowej obsady kadrowej do realizacji dyżurów nocnych (zagadnienie skorelowane z nieprawidłowością kluczową w obszarze praw mieszkańca);
- d) w zakresie zatrudnienia, poprzez nie zapewnienie wykonywania czynności opiekuńczych przez osoby posiadające wymagane kwalifikacje zawodowe lub udokumentowanego co najmniej 2-letniego doświadczenia zawodowego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz ukończonego szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy;

3) zwykłe:

- a) w obszarze realizacji usług bytowych określonych w art. 68 ust. 4 u.p.s. dotyczących miejsca pobytu:
 - stwierdzono braki w podstawowym wyposażeniu meblowym przypadającym na jednego mieszkańca, co narusza dyspozycję art. 68 ust. 4 pkt 3 lit. c u.p.s.,
 - stwierdzono braki w niektórych łazienkach uchwytów przy umywalkach, toaletach lub pod prysznicami ułatwiających osobom mniej sprawnym korzystanie łazienek i toalet;
- b) w zakresie prowadzonej dokumentacji:
 - stwierdzono błędy w konstrukcji umów cywilnoprawnych polegające na pomijaniu mieszkańca jako strony zawierającej umowę o świadczenie usług w Placówce (w przypadkach, gdy posiadał on pełną zdolność do czynności prawnych),

- wykazano brak wymaganych orzeczeń/postanowień sądu opiekuńczego w przedmiocie wyrażenia zgody na umieszczenie w placówce osób całkowicie ubezwłasnowolnionych, co stanowi bezpośrednie naruszenie art. 68a pkt 1 lit. f u.p.s.,
- stwierdzono brak udokumentowanych zgód oraz właściwych klauzul informacyjnych dotyczących przetwarzania danych osobowych (RODO) mieszkańców przez podmiot prowadzący Placówkę.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w działalności Placówki wynikają z powiązanych ze sobą: czynników natury kadrowej, organizacyjnej oraz nadzorczej. Główne przyczyny naruszenia przepisów art. 68 ust. 2 oraz art. 68a pkt 4 i 5 u.p.s. tkwią w polityce kadrowej kierownictwa, która doprowadziła do deficytu personelu opiekuńczego, niezachowania wskaźnika zatrudnienia oraz wadliwej organizacji pracy będącymi przyczynami jednoosobowych dyżurów nocnych

Z kolei nieprawidłowości w zakresie realizacji usług bytowych, w tym niezapewniania posiłków dietetycznych, zamknięcia klatki schodowej, odpowiedniej do liczby mieszkańców wyposażenia pokoi i uchwyków w łazienkach oraz zaniedbań w zakresie utrzymywania czystości w niektórych pomieszczeniach, wynikają z braku zasobów kadrowych do zwiększonego nadzoru nad poruszającymi się po schodach mieszkańcami oraz braku nadzoru nad realizacją zadań personelu pomocniczego.

Natomiast braki w dokumentacji i zgodach RODO to efekty deficytów w bieżącym nadzorze administracyjnym oraz braku skutecznych procedur wewnętrznych dotyczących sporządzania, obiegu i zabezpieczenia dokumentacji mieszkańców.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości w działalności Placówki jest ryzyko wystąpienia bezpośredniego zagrożenia dla życia, zdrowia i poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, wynikające z braku adekwatnej i wykwalifikowanej obsady. Jednoosobowe dyżury uniemożliwiają skuteczną reakcję w sytuacjach nagłych, a zatrudnienie personelu bez wymaganych kwalifikacji obniża standard opieki oraz generuje ryzyko błędów w postępowaniu pielęgnacyjnym.

Ponadto niewystarczający nadzór nad realizacją usług bytowych obniża jakość tych usług, zaś wadliwe prowadzenie dokumentacji mieszkańców, w tym wymaganych

zgód i klauzul RODO skutkuje naruszeniem przepisów o ochronie danych osobowych i naraża jednostkę na sankcje administracyjno-prawne.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia z uwagi na ich charakter i wagę, w tym możliwość szybkiego, skutecznego i trwałego ich wyeliminowania, nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki, niemniej obligują kierownictwo Placówki do podjęcia i wdrożenia natychmiastowych procedur i działań wg zaleceń określonych poniżej.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 128 ust. 1 u.p.s. oraz mając na uwadze kompetencje osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości i zakres kontroli – właściciele pełniące jednocześnie funkcję osoby kierującej jednostką

zalecam

- 1) przestrzegać ustawowych praw mieszkańców w zakresie zapewnienia im stałego poczucia bezpieczeństwa (art. 68 ust. 2 u.p.s.), poprzez wdrożenie i utrzymywanie struktury organizacyjnej gwarantującej obsadę co najmniej dwuosobowych dyżurów nocnych realizowanych przez personel opiekuńczy lub terapeutyczno-opiekuńczy;
- 2) doprowadzić stan zatrudnienia do co najmniej minimalnego wskaźnika zatrudnienia osób wykonujących czynności opiekuńcze, obliczonego zgodnie z dyspozycją art. 68a pkt 5 w zw. z art. 68 ust. 1 pkt 1 u.p.s. dla limitu 58 miejsc przewidzianych w zezwoleniu. W okresie przejściowym – do czasu zatrudnienia wymaganej liczby personelu – niezwłocznie dostosować (zmniejszyć) liczbę faktycznie przebywających w Placówce mieszkańców do aktualnie posiadanego wskaźnika zatrudnienia, tak aby w żadnym momencie nie dochodziło do niedoborów kadrowych w relacji do liczby podopiecznych;
- 3) zatrudniać do wykonywania czynności opiekuńczych wyłącznie osoby spełniające kryteria określone w art. 68a pkt 4 u.p.s., tj. posiadające wymagane kwalifikacje zawodowe lub udokumentowane co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe w świadczeniu usług opiekuńczych na rzecz osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych lub w podeszłym wieku, a także legitymujące się aktualnym zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej;

- 4) umożliwić mieszkańcom oraz pracownikom swobodne i bezpieczne korzystanie z klatki schodowej zlokalizowanej wewnątrz budynku Placówki, poprzez wyeliminowanie praktyki wyłączania jej z bieżącego użytkowania;
- 5) zapewnić bezwzględną realizację obowiązku wynikającego z art. 68 ust. 6 u.p.s. poprzez przygotowywanie i podawanie mieszkańcom posiłków dietetycznych, ściśle według indywidualnych, udokumentowanych wskazań lekarza;
- 6) doposażyć pokoje mieszkalne w brakujące sprzęty meblowe wskazane w art. 68 ust. 4 u.p.s. w ilości przypadającej na jednego mieszkańca;
- 7) wyposażyć łazienki mieszkańców w brakujące uchwyty i poręcze techniczne (przy umywalkach, muszlach klozetowych oraz w strefach natryskowych), celem zlikwidowania barier architektonicznych i zapewnienia osobom o ograniczonej sprawności ruchowej możliwości bezpiecznego korzystania z urządzeń sanitarnych;
- 8) przyjmować osoby ubezwłasnowolnione całkowicie na podstawie pisemnej zgody jej przedstawiciela ustawowego (opiekuna prawnego), wyrażonej po uprzednim uzyskaniu przez niego prawomocnego zezwolenia sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania podopiecznego;
- 9) wdrożyć skuteczny nadzór nad pracą służb porządkowych i zapewnić systematyczne, należyte utrzymywanie czystości oraz porządku we wszystkich pomieszczeniach mieszkalnych, sanitarnych oraz strefach wspólnego użytkowania znajdujących się na terenie Placówki;
- 10) rzetelnie prowadzić dokumentację mieszkańców, w tym:
 - a) doprowadzić procedurę kontraktowania usług do stanu zgodnego z prawem, poprzez uwzględnianie mieszkańca (posiadającego zdolność do czynności prawnych) jako samodzielnej strony podpisującej umowę o świadczenie usług w Placówce,
 - b) dostosować procesy przetwarzania danych do obowiązujących przepisów o ochronie danych osobowych (RODO) poprzez obligatoryjne pozyskiwanie od mieszkańców formalnych, świadomych zgód oraz realizację wobec nich obowiązku informacyjnego,
 - c) zapewnić pełną kompletność dokumentacji osobowej prowadzonej na podstawie art. 68a pkt 1 lit. e u.p.s., poprzez obligatoryjne gromadzenie i aktualizowanie w umowach szczegółowych danych kontaktowych (adresu

zamieszkania oraz numeru telefonu) najbliższej rodziny, opiekunów prawnych lub innych osób wskazanych przez mieszkańca.

Zalecenia należy wdrożyć niezwłocznie.

Pouczenie

1. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu:
 - na adres ul. Piastowska 14, 45-081 Opole,
 - lub na adres doręczeń elektronicznych (ADE): AE:PL-75235-27783-TBWWC-18,w terminie **30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.**
2. Kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.
5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń, o których mowa w punkcie 1, kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
6. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek.
7. Stosownie do art. 129 ust. 1 u.p.s. w przypadku niepodjęcia lub niewykonania czynności wynikających z zaleceń pokontrolnych, mających na celu ograniczenie lub likwidację stwierdzonych istotnych uchybień lub nieprawidłowości w zakresie działań i usług objętych standardami, świadczonych przez kontrolowane jednostki, wojewoda może orzec o czasowym lub stałym cofnięciu zezwolenia na prowadzenie placówki.

8. Zgodnie z art. 130 ust. 1 u.p.s., kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł. W myśl art. 131 ust. 2 u.p.s. wysokość kary ustala wojewoda, biorąc pod uwagę rozmiar prowadzonej działalności, stopień, liczbę i społeczną szkodliwość stwierdzonych uchybień.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej